

Խորէն Նար — պէյ սրբազան, ինչպէս նաև Հանգուցեալ մեծանուն Զարիֆիի որդին Աէոնիտաս Էփէնտի Զարաֆի, որ իւր մօր և իւր անոր տմբ շքեղ պսակ մը բերած էր, որ գազաղին վրայ դրուեցաւ, երբ Թափորն եկեղեցին կը մօնէր: Մալրոյէնի փաշա Թափորին հետեւեցաւ բաւական տեղ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՈՒԳ

Աղգային ժողովն այս չորեքշաբթի առաւօտ պիտի գումարի Մայր — Եկեղեցին, և Նիւանը, ծանուցանելով այն գառն կորուստ զոր Ազգն ըրած է յանձին Տ. Ներսէս Պատրիարքի, ի նշան սգոյ ժամանակ մը պիտի գազրեցնէ ժողովոյ նիստերը:

Ուսումնական խորհրդոյ հրամանաւ, աղգային վարժարանք երեք օր պիտի փակուին ի նշան սգոյ:

Միացեալ ընկերութեանց գրասենեակն և ուրիշ աղգային պաշտօնարանք փակ են այսօր ի նշան սգոյ:

Այս չորեքշաբթի, Ազգ. ժողովոյ նիստէն յետոյ, Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարի:

Հանգուցելոյն մարմինը պիտի ամփոփուի միջին Տաճարի գաւթին մէջ:

(Արեւելք. Հոկտեմ. 29. Թ. 218).

Խմբագրութեան Արարատ ամսագրոյ.

Ամեն մարդ՝ եթէ զգացմունք ունի և պատուախնդիր է, աշխատում է մի յիշատակ թողուլ աշխարհքի վերայ, որ իւր մահից յետոյ անունն յիշատակուի և գործքն անմահանայ. այս բնական ձգտումն է և իսկապէս պահանջ մարդկութեան: Այսպէս են արել մեր երջանկայիշատակ Նախնիքն՝ ամեն տեղ հոյակապ վանքեր և տաճարներ կառուցանելով, և ազգասիրական մեծամեծ գործքեր կատարելով, այսպէս վարուեց նաև երջանկայիշատակ Գէորգ Գ. Պաթուղիկոսը՝ հոյակապ և հոշակաւոր ճեմարանը կառուցանել տալով՝ ազգի մանկանց բարոյապէս կրթութեան և լուսաւորութեան համար, և Թանգարանը պատրաստել տալով՝ Մայր Տաճարի հնութեանց յիշատակները անկորուստ պահպանելոյ համար. իսկ Օշականայ սուրբ Մեսրոփը եկեղեցին շինել տալով՝ կամեցաւ որպէս պատուել սուրբ Մեսրոփը թարգմանչի խնկելի անունը, նոյնպէս և մշտնջենաւոր մի յիշատակ թողուլ աշխարհքի վերայ:

Այս եկեղեցւոյ շինութեան և աւարտման համար արգէն գրուել ու հրատարակուել է. այժմ միայն կամիմ յիշել մի նոր բարեպաշտութեան պտուղ, որ նոյնպէս յիշատակութեան ատիթ կարող է լինել նուրբատուն:

1881 թուին հոգեւորս Անդրէաս Արքեպիսկոպոսն տեսնելով որ սուրբ Մեսրոփը թարգմանչի դամբարանի վերայ վայելուչ տապանաքար և յիշատակագիր չկայ, ցանկացաւ մարմարոնեայ քար բերել տալ. և այս ցանկութիւնն չիրագործած՝ գնաց առաջնորդ Ղարաբաղայ վիճակի. զընաց, լայց չմոռացաւ կատարել խոստումն. և այն ինչ պէտքէ անցա-

ներ Գանձակովն Հուշի քաղաք գնալու, տուել էր Գանձակեցի մեծապատիւ պ. Ներսէս Աբրահամեան տէր Ներսիսեանցին մի հարիւրըստի զրամ զայն քարը պատրաստելու և ուղարկելու յՕջական, և պ. Ներսէսը կատարելով հոգելոյս Անդրէաս Նպիսկոպոսի յանձնարարութիւնն՝ գտնում է և գնում յարմարաւոր մի քար մարմարոնեայ. որն դեռ չուղարկած այս տեղ՝ 1882 թուին վախճանեցաւ Անդրէաս եպիսկոպոսն՝ կտակի մէջ ևս յիշելով այն քարի պատրաստելոյ ծախսն:

Այս տարի Յունիսին պ. Ներսէս տէր Ներսիսեանցն իւր նամակի հետ ուղարկելով այն քարն իմ անունով՝ խնդրել էր տալ հասցնել յՕջական. իսկ ևս յետ կարևոր արձանագիրն փորագրել տալոյ այն քարի վերայ, որոյ օրինակն գրութեանս վերջը կ'տեսնէք, կանչեցիս. Մեսրոփ եկեղեցւոյ շինութեան հոգաբարձու Ամատունի Աստյի Աագ քահանային և Մօրիկեանց պ. Մկրտչին՝ յանձնեցի նոցա այն փորագրած տապանաքարն տանել յՕջական, և տանել տուին, և ևս ըստ որում՝ հրամանաւ Սինօգի՝ յիշեալ բազմաշխատ հոգաբարձուաց վերակացութեամբն այս տարի աւարտեցաւ շինութիւն գմբէթի զանգակատան այնչր եկեղեցւոյ, որոյ ծայրի մարդաշափ խաչն, զոր նուիրել է Տփլիսեցի մեծապատիւ Աղէքսանդր Թայիրեանցն դեռ ի կենդանութեան հոգելոյս կաթողիկոսի՝ յամին 1881, ուստի և որոշուեցաւ Թարգմանչի տօնի օրն՝ անցեալ Հոկտեմբերի 13 ին, զնիւ այն խաչն կաթողիկէի ծայրին, և նոյն օրն՝ տապանաքարն իջեցնել Թարգմանչի գերեզմանի վերայ, և այս որոշումն կատարեցաւ իսկութեամբ, վասն զի ըստ յանձնելոյ Տեղակալ Բարձր Սրբազան Մկրտիչ Արքեպիսկոպոսի գնալով իմ յՕջական՝ նոյն իսկ Թարգմանչի տօնի օրն հոգեհասգիստ կատարելով զկնի պատարագին՝ Գէորգ կաթողիկոսի, Անդրէաս Արքեպիսկոպոսի, և Թայիրեանց ազգատոհմի հոգւոց համար՝ զայն օժած խաչն դնել տըւեցի գմբէթի ծայրին, և տապանաքարն մեր Թարգմանչի դամբարանի վերայ:

Ահա տապանագրի օրինակն.

«Յամի Տեառն 441, Փետրվարի 20. Վահան Ամատունի իշխանն տմփոփելով աստ յՕջական զմարմին սրբոյ վարդապետին մեծին Մեսրոփայ Թարգմանչի կառուցեալ է ի վերայ դամբարանիս յանուն նորին զեկեղեցիս, զոր նորոգեաց յամին 1640, Փիլիպպոս կաթողիկոս, և ի վերջնումս յամի 1875, նորոգեաց Տ. Գէորգ Դ. կաթողիկոս արօք ժողովրդեան Հոյոց երեանայ և այլ վիճակացն Ռոսաստանի. իսկ զտապանս կանգնեաց ի յիշատակ Կ. Պօլսեցի Անդրէաս Արքեպիսկոպոսն, յամին 1882, և Հայոց ՌՅԼԳ.:

ՄԵՍՐՈՎԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՍԱԲԱՏԵԱՆՑ.

4-Ն Նոյեմբերի (1884)